

Årsmelding 2019 for Seniornett

Innhold

Årsmelding for Seniornett 2019	2
Hovedstyret	2
Landsmøtet.....	2
Ansatte	3
Frivillige	3
Seniornett Magasinet	3
Økonomi	3
Medlemmer og medlemservice	3
Antall medlemmer	3
Datahjelp.....	4
Lokalforeninger	4
Voksenopplæring.....	4
Kurs i regi av lokalforeningene.....	5
Delta i samfunnsdebatten	5
NRK P1+	5
Medietilsynet	5
Digihjelpen.....	6
Samarbeide med KS og KMD	6
Delta i høringer på Stortinget	6
Høring statsbudsjettet	6
Lov om eldreombud.....	6
Strategi for kunstig intelligens.....	6
Delta under Arendalsuka	7
Prosjekter	7
Digital støttekontakt.....	7
Oslo-prosjektet	7
EU-prosjekter	7
Digital festival.....	7

Årsmelding for Seniornett 2019

Seniornetts formål er å bidra til å øke den digitale kompetansen blant seniorer og bidra til arenaer hvor seniorer kan få økt sin digitale kompetanse.

Året 2019 ble et år preget av både kontinuitet og endringer. Det sittende hovedstyret ble alle gjenvalgt på landsmøtet i mai, samtidig som organisasjonen fikk ny generalsekretær. Landsmøtet vedtok å øke kontingenten, noe som gjør at inngangen til 2020 gir utsikt om at vi unngår de store underskuddene fra de siste par årene.

Fokus i 2019 har vært medlems- og lokalforeningspleie. Vi har styrket kontakten med medlemmene ved å ta i bruk nytt telefonsystem og ukentlige digitale nyhetsbrev til medlemmene. Lokalforeningsledere har fått et eget nyhetsbrev en gang i måneden med nyttig og viktig informasjon fra Seniornett. Vi har også etablert veilederseminarer, for å styrke kompetansen og engasjementet blant kursholdere og veiledere.

Hovedstyret

Hovedstyret i Seniornett har bestått av samme mannskap i hele 2019, da hovedstyret ble enstemmig gjenvalgt på landsmøte. Hovedstyrets medlemmer og verv fram til landsmøte:

Karin Moe Røisland, Nesodden, leder, Monrad Kolstad, Førde, nestleder, Siri Mollatt, Bærum, styremedlem, Kirsti Skjerven, Oslo, styremedlem, Sturla Bjerkaker, Oslo, styremedlem, Gjermund Molund, Leknes, styremedlem, Jann H. Langseth, Trondheim, styremedlem, Steinar Simonsen, Oslo, styremedlem, Geir Arge, Oslo, representant frivillige og ansatte.

Etter landsmøte konstituerte hovedstyret seg på nytt og Sturla Bjerkaker ble valgt til nestleder. Hanne Libakken ble valgt av de ansatte til å representere ansatte og frivillige i hovedstyret.

Hovedstyret har avholdt 8 styremøter og behandlet 65 saker i 2019. Generalsekretær Kristin Ruud er sekretær for hovedstyret.

Landsmøtet

13. og 14. mai avholdt Seniornett landsmøte på Thon hotell Vika Atrium i Oslo. Første dag var det 108 deltakere, 126 stemmer og 43 foreninger. Dag to var det 101 deltakere, 125 stemmer og 42 foreninger.

Blant sakene som ble behandlet var vedtektsendringer og økning av kontingenten. Vedtektsendringene innebærer blant annet at Seniornett bytter navn fra Seniornett Norge til Seniornett. Lokalforeningene oppfordres til å bruke Seniornett i navnet sammen med geografisk navn.

Kontingenten ble vedtatt økt med 100 kroner til 350 kroner fra 2020, der lokalforeningenes andel er 150 kroner pr. medlem pr. år, og Seniornetts andel er 200 kroner pr. medlem pr. år. Kontingenten fra medlemmer av Seniornett direkte går uavkortet til Seniornett.

Statssekretær Paul Chaffey fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet gjestet landsmøte. Han deltok også i en paneldebatt med tittelen «Hva skal til for å få seniorene på nett?» sammen med forbundsleder Jan Davidsen, Pensjonistforbundet, nestleder Mette Gundersen i KS og styreleder Karin Moe Røisland i Seniornett. Ordstyrer var generalsekretær Kristin Ruud.

Ansatte

Seniornett hadde ved inngangen til 2019 fem ansatte i 4,6 årsverk. Generalsekretær Tore Langemyhr Larsen sluttet ved årsskiftet 2018-2019, og Kristin Ruud overtok som ny generalsekretær.

En ansatt gikk fra 60 til 100 prosent stilling fra 1. mai, og en ansatt var borte store deler av året på grunn av sykdom. Seniornett hadde fem ansatte i fem årsverk fra 1. mai og ut året.

Blant Seniornetts fem ansatte er det tre kvinner og to menn, med en gjennomsnittsalder på 56 år.

Frivillige

Administrasjonen i Seniornett består i tillegg til faste ansatte av en rekke frivillige som deltar i den daglige driften, med datahjelp, med å delta i forskningsprosjekter og som redaksjon for Seniornettmagasinet. Fra høsten 2019 har i tillegg mellom én til tre elever fra IKT- og servicefag ved Kuben videregående skole hatt praksis i Seniornett.

Vi har også frivillige som reiser rundt og holder kurs i lokalforeninger. Uten den frivillige aktiviteten ville ikke Seniornett kunnet opprettholdt den store og mangfoldige aktiviteten.

Utregnet på årsbasis utgjør den frivillige innsatsen mellom 4 og 5 årsverk bare tilknyttet Seniornett sentralt. I tillegg kommer de mange frivillige som holder kurs og gir dataveiledning over hele landet.

Seniornett Magasinet

Seniornett Magasinet lages av frivillige i Seniornett. I 2019 gikk redaktør Thomas Eckersberg av, og Tarja Marita Tamminen overtok. Magasin-gruppen består av ca. 12 frivillige som møtes hver mandag, og noe oftere ved innspurten til et nytt magasin.

I 2019 kom det ut tre magasiner. Opplagene var på 18 000 eksemplarer for nummer 1, 25 000 eksemplarer for nummer 2 og 19 500 eksemplarer for nummer 3.

Magasinet distribueres til alle medlemmer av Seniornett, samt alle landets biblioteker og til politikere og beslutningstakere.

Økonomi

En hovedoppgave i 2019 var å styrke økonomien til Seniornett. Budsjettet for 2019 ble vedtatt med et underskudd på 707 437 kroner. Tross aktiviteter for å redusere kostnader for å bedre resultatet, kom vi ikke helt i mål. Regnskapet for 2019 viser et underskudd på 766 877 kroner.

Seniornett får 3,55 millioner kroner i driftsstøtte over statsbudsjettet. Videre utgjør kontingenten 1,085 millioner kroner, mot 1,126 millioner kroner i 2018.

Medlemmer og medlemservice

Antall medlemmer

Ved utgangen av 2019 hadde Seniornett 9 416 medlemmer, fordelt på 7 571 medlemmer gjennom en lokalforening og 1845 som medlemmer av Seniornett direkte.

Vi besluttet i 2019 å legge om rutinene for medlemmer som ikke betaler kontingent. I stedet for å stryke disse medlemmene ved årets slutt og etter purring på kontingenten, blir medlemmene med videre over i nytt år, der de blir meldt ut om de ikke har betaler kontingenten påfølgende år. Medlemstallet i 2019 kan derfor ikke sammenlignes direkte fra 2018.

Datahjelp

Gratis datahjelp for medlemmer av Seniornett er en viktig service til våre medlemmer. I januar fikk Seniornett nytt telefonsystem som bedre kan håndtere henvendelser til Seniornett. I løpet av året håndterte vi 9 423 henvendelser på telefon (nytt telefonsystem fra 14. januar), det betyr at vi i gjennomsnitt hadde 37 henvendelser om dagen. 2 586 unike telefonnummer ble besvart av Seniornett. Lengste samtale var 2 timer og 20 minutter.

Fra 1. oktober innførte vi egen logg for spørsmål knyttet til datahjelp. I de tre siste månedene av 2019 hjalp vi 648 medlemmer med dataspørsmål. Det var flest spørsmål om problemer med e-post, deretter problemer med skriver, internett, oppdateringer og passord.

I 2019 har vi hatt 6-7 frivillige hver uke som har bidratt med datahjelp til medlemmer.

Lokalforeninger

I 2019 har fokus vært på å utvikle kontakten mot lokalforeningene, framfor å etablere nye foreninger. Å ha sterke lokalforeninger med god aktivitet er viktig for å ha et godt tilbud til medlemmene rundt om i landet.

Det ble gjennomført en rekke kurs og møter i foreninger som var i ferd med å legge ned, for å få opp igjen aktiviteten og redde foreningen.

Blant tiltakene vi har gjennomført er veilederseminarer, der vi samler veiledere og kursholdere til et todagers seminar med fokus på erfaringsutveksling, inspirasjon og ny informasjon. Vi holdt fire veilederseminaret i løpet av 2019 med til sammen 48 deltakere. Seminarene ble arrangert i Oslo fra Oslo og kommunene rundt hovedstaden (to seminarer), samt veilederseminar i Sør-Varanger med deltakelse fra Vardø og Sør-Varanger og veilederseminar i Askim med deltakelse fra hele Østfold.

Evalueringen fra veilederseminarene viser at vi har truffet optimalt med tilbudet. Ved å samle mange veiledere/kursholdere til seminar sikrer vi at medlemmene våre får et godt tilbud. Det er også kostnadsbesparende å samle veiledere, samt at veilederne blir kjent med og lærer av andre veiledere.

Mot slutten av 2019 er det nå mange nye foreninger som er i startgropen til å komme i gang, samt at det ble etablert nye foreninger i Ullensaker og Stange.

Foreninger som slo seg sammen i 2019: Kopervik slo seg sammen med Åkrehamn, Bamble slo seg sammen med Grenland og Bjugn slo seg sammen med Ørland.

Følgende foreninger ble lagt ned i 2019: Seniornett Bygdøy og Seniornett Ullern.

Ved årsskiftet hadde Seniornett 232 lokalforeninger.

Voksenopplæring

Studieforbundet Folkeuniversitetet opptok Seniornett som medlem allerede i 2008. Medlemskapet betyr at Seniornett med lokalforeninger er berettiget til statsstøtte i forbindelse med opplæring av seniorer.

I 2019 mottok Seniornett 104 703 kroner, hvor 74 950 kroner ble overført til lokalforeningene.

Utbetalingene Seniornett fikk i 2019 er basert på tallene som ble rapportert inn i 2018. Da hadde vi rapportert inn 840 deltagere.

I 2019 vil vi for første gang passere over 1 000 deltagere på landsbasis på kurs som utløser voksenopplæringsmidler.

1 117 deltagere fra 2019 er fordelt på 16 lokalforeninger og Seniornett sentralt. Hele 956 av disse deltagerne er innrapportert fra disse 16 lokalforeningene.

Som medlem av et studieforbund har alle Seniornettforeningene krav på gratis bruk av datarom i alle landets skoler og egnede rom i offentlige bygninger når de ellers er ledige.

Blant tiltakene som vi gjennomførte i 2019 er utvikling av nye kurs og studieplaner tilpasset aktiviteten i lokalforeningene, forenkling av frammøtelistene og satsing på informasjon til lokalforeningene for å gjøre voksenopplæringstilbudet kjent blant Seniornetts lokalforeninger.

Kurs i regi av lokalforeningene

Tilbakemelding fra 46 av våre 232 foreninger viser at det er stor aktivitet med både kurs, veiledninger og temamøter. Aktiviteten varierer, men de aller fleste foreningene holder kurs for medlemmene sine. Et estimert anslag basert på innrapportert aktivitet viser 20 150 kursplasser har blitt brukt i 2019. Noen av disse kursplassene kvalifiserer til voksenopplæringsstøtte. I tillegg har lokalforeningene gitt veiledning til om lag 2 000 personer, der en stor andel ikke er medlem av Seniornett.

Foreninger som har temamøter melder at oppmøtet varierer fra 15 til 100 personer til hvert møte. Temamøtene har temaer som datasikkerhet, hvordan bruke strømmetjenester til slektsforskning på nett og netthandel.

Delta i samfunnsdebatten

I bladet Elektronikkbransjen nummer 5/2019 hadde generalsekretær Kristin Ruud en kronikk kalt «Vi må kunne stole på faghandelen» på trykk. Kronikken ble senere publisert på nettstedet elektronikkbransjen.no.

18. september hadde Seniornett på trykk en kronikk i Drammens Tidende med tittelen Buskerud på topp i digital opplæring av eldre. Kronikken bygget på en undersøkelse som Norgesbarometeret gjorde for Seniornett i august/september. Undersøkelsen viste at Hele 71 prosent av kommunene i Buskerud, som har svart på undersøkelsen fra Norgesbarometeret, har lagt planer for digital opplæring av eldre. Nest beste fylke er Telemark på 27 prosent og Finnmark med 25 prosent. Undersøkelsen ble gjennomført av Norgesbarometeret for Seniornett blant landets ordførere og rådmenn. Undersøkelsen viste videre at hver fjerde kommune som deltok i undersøkelsen har ikke, eller vet ikke om de har et tilbud om opplæring og veiledning av eldre i digital kompetanse. Det er Nord-Norge hvor færrest kommuner har et tilbud, mens det på Øst- og Sørlandet er flest kommuner med et tilbud.

NRK P1+

Seniornetts generalsekretær var gjest i NRK P1+ 19. september. Programmet het «Radiokontakten» og er et innringningsprogram hvor tema var digitalisering og eldre.

Medietilsynet

27. mai lanserte Medietilsynet en rapport om kritisk medieforståelse, der mediebrukere over 60 år var den gruppen som hadde lavest kritisk medieforståelse. Seniornett ved generalsekretæren var invitert til å kommentere rapporten under lanseringen på Litteraturhuset i Oslo. I tillegg var Seniornett gjest i God Morgen Norge på TV2 om samme tema, samt gjest i Medietilsynets Mediepodden, en podkast om medierelaterte spørsmål.

Seniornett var også invitert til NRK P1+ og programmet «Stanghelle» for å snakke om undersøkelsen.

Digihjelpen

Seniornett har ambisjon om at alle kommuner som mottar midler fra Digihjelpen skal ha egen Seniornett-forening. Vi sendte derfor ut informasjon om Seniornett til de kommunene som ikke hadde egen forening, men responsen var jevnt over lav. Mange kommuner som har fått Digihjelp-midler brukte mye av 2019 til å komme i gang med digital veiledning av seniorer.

KS, som har ansvar for Digihjelp-prosjektet, arrangerte i mai og i november seminar for Digihjelp-kommuner. Seniornetts generalsekretær deltok på seminarene og informerte om Seniornett.

Vi informerte også om utlysning av nye Digihjelp-midler høsten 2019 i det digitale nyhetsbrevet til lokalforeningene.

Samarbeide med KS og KMD

Seniornett ved styreleder og generalsekretær har deltatt i tre møter med Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Videre har Seniornett hatt to møter med KS samt deltatt på Digihjelp-seminar i regi av KS.

I mai var generalsekretæren invitert til Det sentrale eldrerådet i Oslo. Her fikk eldrerådet en grundig informasjon om Seniornetts arbeid. Vi etterlyste blant annet større engasjement fra Oslo kommunes side for å sikre god digital veiledning og opplæring av Oslos seniorer.

Delta i høringer på Stortinget

Høring statsbudsjettet

I forbindelse med behandlingen av forslag til statsbudsjett for 2020 deltok Seniornett i høring i Transport- og kommunikasjonskomiteén i Stortinget. Det var styreleder Karin Moe Røisland og generalsekretær Kristin Ruud som representerte Seniornett.

Seniornett har for tredje året på rad ikke fått kompensert for prisstigningen på driftstilskuddet på 3,55 millioner kroner (Kap. 541 IT- og e-kompolitikk, post 70). Det betyr ca. 170 000 kroner i reduserte inntekter på disse tre årene. Seniornett bruker for en stor del frivillige til opplæring, veiledning og datahjelp. Vi kan i utgangspunktet ikke effektivisere frivillige som legger ned en betydelig gratis arbeidsinnsats. Og også frivillige trenger kontorplass når de utfører frivillig arbeid. Når tilskuddet blir redusert betyr det etter hvert redusert aktivitet for Seniornett – i en tid der behovet for digital opplæring er ekstra stort. Seniornett ba derfor om at driftsstøtten til Seniornett økes til 4 millioner kroner i 2020, noe vi ikke fikk.

Lov om eldreombud

Seniornett leverte også høring til forslaget om Lov om eldreombud: «Seniornett stiller seg positivt til at det skal etableres et Eldreombud i Norge. Vi ønsker imidlertid å presisere at Seniornett tidligere har foreslått et eget dataombud, ikke minst for å ivareta enkeltpersoner, og da spesielt eldres, rettigheter i forhold til datalagring og kunstig intelligens. Det forslaget opprettholdes da vi oppfatter Eldreombudet til å ha en annen samfunnsrolle på vegne av eldre.

Seniornett ba om at Eldreombudet fikk en tydelig rolle, at ombudet kunne gå inn i enkeltsaker for å få kunnskap og erfaring på området samt at det bør være et rådgivende organ tilknyttet Eldreombudet for å sikre at Eldreombudets legitimitet overfor gruppen eldre.

Strategi for kunstig intelligens

Regjeringen ba om innspill til strategi for kunstig intelligens. Seniornett meldte om behov for et dataombud for å ivareta brukere når data om brukere blir brukt i maskinlæring, da eldre

som gruppe i mindre grad enn andre grupper har kunnskap om hva kunstig intelligens innebærer for den enkelte.

I august fikk vi anledning til å utdype dette med et møte med statssekretær Paul Chaffey i Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Delta under Arendalsuka

I 2019 deltok Seniornett i Arendalsuka med stand som ble bemannet av ansatte og medlemmer fra Seniornett Arendal, samt at generalsekretæren deltok i et arrangement om frivillighet i regi av Frivillighet Norge.

Arendalsuka er en ypperlig anledning til å synliggjøre Seniornett og komme i kontakt med potensielle medlemmer og representanter for kommuner, organisasjoner og politiske miljø.

Prosjekter

Digital støttekontakt

I november fikk Seniornett 190 000 kroner fra Elkjøp-fondet til prosjektet «Digital støttekontakt». Prosjektet går ut på å utrede og prøve ut et tilbud om digital støttekontakt til eldre som kjenner seg utrygge med å bruke nettbank og som ikke kan nyttiggjøre seg tilbudet som Seniornett gir på lokale møteplasser som frivillighetsentraer, seniorsentre eller biblioteker. Prosjektet engasjerte advokatfirmaet Thommessen til å gjøre en juridisk utredning om hvordan prosjektet skal organiseres for at hjelpen skal være trygg for både den som gir hjelp og den som skal motta hjelpen.

Oslo-prosjektet

Høsten 2019 søkte Seniornett om midler som var avsatt til å få engasjert seniorer som frivillige. Vi ønsket å engasjere flere seniorer som veiledere i Seniornett for dermed å kunne tilby veileder på seniorsentre og biblioteker rundt om i byen. Seniornett fikk bevilget 60 000 kroner til dette. Prosjektet strekker seg inn i 2020.

EU-prosjekter

Det treårige prosjektet InnovCARE hadde sitt avslutningsår i 2019. Aktiviteten besto stort sett av sluttrapportering.

Digital festival

I 2019 var det andre året at Digital festival ble arrangert, og erstatter SeniorSurf som Seniornett har arrangert i en årrekke. Digital festival ble til i et samarbeid med fylkesbiblioteket i Akershus/Viken, Deichmanske bibliotek i Oslo og Nasjonalbiblioteket. Åpningen av Digital festival var på Nasjonalbiblioteket. Statssekretær Paul Chaffey deltok sammen med direktør for IKT Norge, Torgeir Waterhouse, avdelingsdirektør Merete Lie fra Deichmanske, skuespiller Lise Fjeldstad samt generalsekretær Kristin Ruud. Frivillig i Seniornett bemannet stand under åpningsarrangementet.

Det var en rekke arrangementer under Digital festival rundt om i landet. Blant annet i Bærum, Røyken, Lindås, Sykkylven, Namdalseid, Drammen, Ullensaker, Førde og Oppsal (Oslo).

Digital festival skal arrangeres fast i uke 38.